

Τράπεζα Θεμάτων Ιστορία Β' Λυκείου

GI_V_IST_0_14752

ΟΜΑΔΑ Α**ΘΕΜΑ 1****1.α.****(1) Σκλαβηνίες ονομάζονται:**

Θέματα» στο Βυζάντιο ονομάζονται:

- α. νησίδες σλαβικού πληθυσμού σε εδάφη της σημερινής Ελλάδας.
- β. νησίδες σλαβικού πληθυσμού σε εδάφη της Ιταλικής Χερσονήσου.
- γ. νησίδες σλαβικού πληθυσμού σε εδάφη βόρεια του Δούναβη.
- δ. νησίδες σλαβικού πληθυσμού σε εδάφη της Μικράς Ασίας

2. Την εικονομαχική πολιτική εγκαινίασαν στη Βυζαντινή Αυτοκρατορία:

- α. οι Παλαιολόγοι.
- β. οι Μακεδόνες.
- γ. οι Κομνηνοί.
- δ. οι Ίσαυροι.

3. Το Βουλγαρικό Κράτος του Σαμουήλ ηττήθηκε και υποτάχθηκε στο Βυζάντιο από:

- α. τον Αλέξιο Α΄ Κομνηνό.
- β. τον Ηράκλειο.
- γ. τον Βασίλειο Β΄ Μακεδόνα.
- δ. τον Μιχαήλ Β΄.

4. Στην κοινωνική πυραμίδα της Φεουδαρχίας:

- α. δεν εντάσσονταν οι κληρικοί.
- β. κάτοχοι φέουδων μπορούσαν να είναι και εκκλησιαστικοί άρχοντες.
- γ. οι άμεσοι υποτελείς του βασιλιά αποτελούσαν την πολυπληθέστερη ομάδα.
- δ. δεν υπήρχαν δούλοι.

5. Ο ιδανικός άνθρωπος της Αναγέννησης :

- α. αφιερώνεται στη μελέτη των κλασικών γραμμάτων.
- β. αφιερώνεται στη μελέτη των επιστημών.
- γ. ενδιαφέρεται μόνο για τις τέχνες.
- δ. διαμορφώνει πολύπλευρη προσωπικότητα.

(μονάδες 5)**Απάντηση:** 1-α, 2-β, 3-α, 4-γ, 5-δ

(2) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί σε κάθε πρόταση.

1. Η σύνθεση του Ακάθιστου Ύμνου συνδέεται με την πολιορκία της Θεσσαλονίκης από τους Αβαροσλάβους.
2. Ο βυζαντινός στρατός αντιμετώπισε νικηφόρα τους Σελτζούκους Τούρκους στη μάχη στο Ματζικέρτ .
3. Αποφασιστικής σημασίας για την επέκταση των Οθωμανών στα Βαλκάνια ήταν η νίκη τους στη μάχη του Κοσσυφοπεδίου.
4. Στη διάδοση της Αναγέννησης και του Ανθρωπισμού συνέβαλε η εφεύρεση της τυπογραφίας.
5. Μετά τις Ανακαλύψεις θεμέλιο της οικονομίας αποτελούσε το εμπόριο.

(μονάδες 5)

Απάντηση: 1. Σωστό, 2. Λάθος, 3. Λάθος 4. Σωστό 5. Λάθος

1.β. Να αποδώσετε το περιεχόμενο των ιστορικών όρων αλληλέγγυον, φυσιοκράτες.

(μονάδες 8+7=15)

Αλληλέγγυον: νόμος που επιβλήθηκε από τους Μακεδόνες και αποτέλεσε το μεγαλύτερο πλήγμα κατά των Δυνατών. Το αλληλέγγυον υποχρέωνε τους εύπορους γείτονες να καταβάλουν τους φόρους των φτωχών αγροτών της κοινότητας.
(η απάντηση βρίσκεται στη σελίδα 39 του σχολικού βιβλίου)

φυσιοκράτες: Εναντίον της οικονομικής αντίληψης του μερκαντισμού (δηλαδή, του κρατικού παρεμβατισμού, που περιόριζε την ελεύθερη οικονομική δραστηριότητα) στρέφονται οι οικονομολόγοι που ονομάζονται *φυσιοκράτες*, καθώς και οι οπαδοί της φιλελεύθερης οικονομίας. Οι φυσιοκράτες θεωρούσαν τη γεωργία ως βασική πηγή πλούτου και πίστευαν ότι έπρεπε να εφαρμοστούν και στην οικονομία οι νόμοι της φύσης, που δεν εμποδίζουν την ελεύθερη οικονομική δραστηριότητα. Οι σπουδαιότεροι φυσιοκράτες ήταν ο Κεναί (1694-1774), ο Γκουρναί (1712-1759) και ο Τυργκό (1727-1781). Όπως φαίνεται, ο αγροτικός χαρακτήρας της γαλλικής οικονομίας επηρέασε τους Γάλλους αυτούς οικονομολόγους στη διαμόρφωση της οικονομικής τους αντίληψης. (η απάντηση βρίσκεται στη σελ. 170 του σχολικού βιβλίου)

ΘΕΜΑ 2**2. Να εξηγήσετε με ποιους τρόπους ασκούσε τη διπλωματία το Βυζαντινό κράτος.
(μονάδες 12)**

Ο αυτοκράτορας Νικηφόρος Φωκάς ακολούθησε με ευλάβεια την πολιτική των προκατόχων του στην Ιταλία για να προστατεύσει τις εκεί βυζαντινές επαρχίες από τους Άραβες και να ενισχύσει τη βυζαντινή επιρροή στη Ρώμη και στα ημιαυτόνομα κρατίδια της κεντρικής Ιταλίας. Μετά τη στέψη του Όθωνος Α' ως αυτοκράτορα των Ρωμαίων (962) και την ίδρυση της Αγίας Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας του Γερμανικού Έθνους, τα κρατίδια αυτά έγιναν το μήλο της έριδος μεταξύ του Βυζαντίου και της Γερμανικής Αυτοκρατορίας. Ο Νικηφόρος Φωκάς αρνήθηκε να αναγνωρίσει τον αυτοκρατορικό τίτλο του Όθωνος και απαίτησε την αποχώρησή του από τα βυζαντινά εδάφη που είχαν κατακτήσει πρόσφατα οι Γερμανοί. Από τις πρεσβείες που ανταλλάχθηκαν σπουδαιότερη ήταν αυτή του επισκόπου Κρεμόνας Λιουτπράνδου (968). Οι διαπραγματεύσεις όμως κατέληξαν σε ναυάγιο και ο πρεσβευτής αναγκάστηκε να επιστρέψει άπρακτος στη χώρα του. Οι σχέσεις, πάντως, των δύο αυτοκρατοριών βελτιώθηκαν επί Ιωάννη Τζιμισκή, ιδίως από τότε που ο διάδοχος του Οθωνα Α', ο Όθων Β', έλαβε ως σύζυγο την ανειψιά του βυζαντινού αυτοκράτορα Θεοφανώ. Η Θεοφανώ έφερε στην αυλή των Οθωνιδών τις συνήθειες και τις παραδόσεις του βυζαντινού πολιτισμού. Οι ιταλικές κτήσεις, όμως, χάθηκαν οριστικά για το Βυζάντιο το 1071, όταν τις κατέκτησαν οι Νορμανδοί.

(Η απάντηση βρίσκεται στη σελίδα 42 του σχολικού βιβλίου)

2. Για ποιον λόγο και με ποιον τρόπο αντέδρασαν οι αντιπρόσωποι της Τρίτης Τάξης κατά τη σύγκληση των Γενικών Τάξεων στη Γαλλία (1789);**(μονάδες 13)**

Εκφραστής της πολιτικής της γαλλικής αστικής τάξης που, αφού εδραίωσε τη θέση της στο εμπόριο και τη βιομηχανία στη χώρα της, άρχισε να διεκδικεί την κυριαρχία της στην Ευρώπη υπήρξε ο Ναπολέοντας. η φιλόδοξη πολιτική τροχιά του οποίου άρχισε όταν κατέστειλε με επιτυχία τη βασιλική αντεπανάσταση του 1793. Στη συνέχεια ως επικεφαλής των γαλλικών στρατευμάτων ανάγκασε σταδιακά τις ευρωπαϊκές χώρες που συμμετείχαν στον πρώτο αντιγαλλικό συνασπισμό (1792-1797) να συνθηκολογήσουν.

Οι Αυστριακοί με τη Συνθήκη του Καμποφόρμιο (17 Οκτωβρίου 1797) αναγνώρισαν στη Γαλλία την κυριαρχία των περισσότερων εδαφών (ιταλικών και αυστριακών) που κατέλαβαν τα γαλλικά στρατεύματα. Με την ίδια συνθήκη περιήλθαν στη Γαλλία τα Επτάνησα που μέχρι τότε ανήκαν στη Γαληνοτάτη Δημοκρατία της Βενετίας, η οποία καταλύθηκε τότε από τα στρατεύματα του Ναπολέοντα.

(η απάντηση στη σελ.181 του σχολικού βιβλίου)

Επιμέλεια: Χαιρέτη Αγγελική